

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP-4110-01-01/2012

Warszawa, dnia **17** lipca 2012 r.

Pan
Ireneusz Kumiega
Burmistrz Miasta i Gminy Skaryszew

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ (zwanej dalej ustawą o NIK), Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę w zakresie planowania i realizacji przez Miasto i Gminę Skaryszew (zwane dalej MiG Skaryszew), zadań w zakresie oświetlenia przestrzeni publicznej w latach 2009 – I kwartał 2012.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 12 czerwca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosowanie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości², realizację przez Miasto i Gminę Skaryszew zadań w zakresie objętym kontrolą.

Pozytywną ocenę NIK uzasadniają w szczególności działania MiG Skaryszew podejmowane na rzecz utrzymania, eksploatacji, rozbudowy i budowy infrastruktury oświetleniowej, w tym przeprowadzenie zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych³ postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargów nieograniczonych na konserwację i eksploatację oświetlenia ulic i dróg na terenie Miasta i Gminy Skaryszew.

Stwierdzone w toku kontroli NIK nieprawidłowości polegały na:

- nieopracowaniu projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (zwany dalej Projektem założeń), co stanowiło naruszenie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne⁴ (zwanej dalej ustawą Pe),

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82, w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2010 r. Nr 227, poz. 1482 ze zm.).

² Przy ocenie kontrolowanego obszaru stosowano trzystopniową skalę ocen, tj. ocenę pozytywną, pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenę negatywną.

³ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm.

- dokonaniu płatności za dwie faktury w kwocie wyższej łącznie o 1 000,10 zł, niż wynikało z danych w nich ujętych,
 - udzieleniu odpowiedzi na wniosek niezgodnie z terminem wynikającym z art. 244 §1 Kodeksu postępowania administracyjnego⁵ (zwany dalej Kpa) w sprawie terminu załatwiania wniosków,
 - nieegzekwowaniu sprawozdań z wykonania prac konserwacji i eksploatacji oświetlenia ulicznego.
1. W okresie objętym kontrolą Miasto i Gmina Skaryszew realizowała obowiązek finansowania oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych, określony w art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy Pe. W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 marca 2012 r. wydatkowano na ten cel łącznie 1 934,3 tys. zł, co stanowiło 1,58% wydatków ogółem w tym okresie. Środki te przeznaczono na oświetlenie 83,669 km dróg gminnych (58,3% układu drogowego), 29,361 km dróg powiatowych (20,4%), 15,725 km drogi wojewódzkiej (11,0%), 14,814 km drogi krajowej (10,3%), oraz rynku i dwóch parkingów.
 2. Do oświetlenia przestrzeni publicznej MiG Skaryszew służy 1 600 punktów świetlnych⁶, stanowiących jej własność. Dostarczanie energii elektrycznej do punktów odbioru energii (stacje trafo, skrzynki oświetleniowe) odbywało się na podstawie 107 umów zawartych z PGE Obrót S.A. Oddział z siedzibą w Skarżysku – Kamiennej. W umowach tych określono parametry jakościowe dostarczanej energii elektrycznej, standardy jakościowe obsługi odbiorców. W okresie od 2009 - do marca 2012 r. na zakup energii elektrycznej wydatkowano łącznie 1 295,6 tys. zł, co stanowiło 1,06% wydatków ogółem w tym okresie.

Kontrola wykazała, że Miasto i Gmina Skaryszew podjęła działania, polegające na zawarciu z PGE Obrót S.A. porozumienia dotyczącego indywidualnych warunków umów dla poszczególnych punktów odbioru energii elektrycznej, co skutkowało uzyskaniem oszczędności około 3 groszy za kWh pobranej energii elektrycznej.

Na podstawie informacji przekazanych przez pracowników Urzędu oraz dokumentacji w zakresie usuwania awarii stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą na terenie MiG Skaryszew nie wprowadzano wyłączeń oświetlenia w miejscach publicznych ze względów oszczędnościowych. Nie występowały również przypadki niesprawności punktów świetlnych dłużej 48 godzin, tj. powyżej czasu usunięcia usterki założonego w umowach o świadczenie usług konserwacji i eksploatacji oświetlenia dróg i ulic.
 3. W okresie od 2009 r. - I kwartał 2012 r. na budowę oświetlenia ulic, placów i dróg Miasta i Gminy Skaryszew wydano łącznie 374,3 tys. zł, tj. 0,28% wydatków ogółem w tym okresie.

⁵ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

⁶ Punkt świetlny - kompletna oprawa oświetleniowa, tj. kompletne urządzenie służące do rozsyłania, filtrowania lub przekształcania światła wysyłanego przez źródło, zawierające elementy niezbędne do mocowania i ochrony źródła światła, oraz do przyłączenia go do obwodu zasilającego (zgodnie z definicją techniczną wypracowaną w 2001 r. przez Polski Komitet Oświetleniowy Stowarzyszenia Elektryków Polskich).

W wyniku rozbudowy oraz przebudowy oświetlenia ulicznego powstało 171 nowych punktów świetlnych. W 2012 r. MiG Skaryszew przystąpiła do wykonania dokumentacji projektowo-kosztorysowych budowy oświetlenia przy wyznaczonych ulicach i drogach w pięciu miejscowościach.

Miasto i Gmina Skaryszew podejmowała działania mające na celu racjonalizację zużycia energii. Na obszarze całej MiG Skaryszew w 2001 r. została przeprowadzona modernizacja oświetlenia ulicznego, polegająca na wymianie lamp rtęciowych i żarowych na energooszczędne lampy sodowe. Po modernizacji stan oświetlenia ulicznego wyniósł 1 359 punktów świetlnych, a uzyskane oszczędności w zakresie zużycia energii elektrycznej – jak wyjaśnił kierownik referatu odpowiedzialnego za realizację tych zadań⁷ - wyniosły około 50%. Zainstalowano urządzenia ograniczające energię bierną, blokujące przekroczenia zamówionej mocy, stosowano zmiany sterowania oświetleniem ulicznym, nowowypbudowane punkty świetlne wyposażone zostały w energooszczędne oprawy oświetleniowe.

4. Ustalono, że MiG Skaryszew nie posiada uchwalonych przez radę gminy założeń do planu zaopatrzenia w energię elektryczną wymaganego art. 19 ust. 1 i ust. 8 ustawy Pe. Główną przyczyną tego stanu jest nieopracowanie przez Burmistrza Projektu założeń. Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz zmianie niektórych innych ustaw⁸, uchwalenie przez gminę pierwszych założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe powinno nastąpić w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie tej ustawy, tj. do dnia 11 marca 2012 r.

Kontrola wykazała, że dla Miasta i Gminy Skaryszew nie opracowano dokumentu planistycznego obejmującego wszystkie sprawy związane z oświetleniem miejsc publicznych, zaś planowanie polegało na zgłaszaniu potrzeb, w tym zakresie, przez radnych lub mieszkańców. Wprawdzie Rada Miejska uchwaliła *Plan wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu sołectkiego w roku 2011*, w którym ujęto w rozdziale 90015⁹ kwotę 29,3 tys. zł, na zadania doświetlenia miejscowości poprzez zamontowanie lamp wraz ze słupami, w sześciu sołectwach, to jednak zadania te, w związku z brakiem środków finansowych, nie zostały wykonane.

Brak uchwalonych założeń do planu zaopatrzenia w energię elektryczną, a także dokumentu planistycznego w zakresie oświetlenia miejsc publicznych, świadczy o nierzetelnym realizowaniu zadań w zakresie planowania oświetlenia miejsc publicznych, w tym ulic, placów i dróg.

5. W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 marca 2012 r. na konserwację oświetlenia MiG Skaryszew wydatkowano 252,4 tys. zł, co stanowiło 0,2% wydatków ogółem w tym okresie. Ze środków tych sfinansowano m.in. realizację zadania pn. *konserwacja i eksploatacja oświetlenia ulic i dróg na terenie Miasta i Gminy Skaryszew*. Wykonawcy wyłonieni w ramach postępowań o udzielenie zamówienia

⁷ Kierownik Referatu Planowania Przestrzennego Inwestycji, Funduszy Unijnych, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska.

⁸ Dz. U. Nr 21, poz. 104.

⁹ Rozdział 90015 - Oświetlenie ulic, placów i dróg

publicznego, realizowali to zadanie na podstawie czterech umów¹⁰, zawartych na lata 2009 (od marca) – 2013 (do marca), na łączną kwotę 230,5 tys. zł. Zgodnie z postanowieniami ujętymi w § 3 ust. 2 tych umów, wykonawcy zostali zobowiązani m.in. do przedkładania miesięcznych sprawozdań z wykonania prac. Kontrola wykazała, że wykonawcy dwóch umów¹¹ nie złożyli takich sprawozdań, za okres od 21 marca 2011 r. do 31 maja 2012 r., zaś zleceniodawca zażądał ich przedłożenia dopiero w trakcie kontroli.

W ocenie NIK nieegzekwowanie od wykonawców sprawozdań z wykonania zleconych im prac w danym okresie skutkowało brakiem pełnej wiedzy o ich wykonaniu, terminach i sposobie realizacji tych zadań, a także uniemożliwiało właściwy nadzór i kontrolę UMiG Skaryszew w zakresie zleconych prac.

6. W trakcie kontroli stwierdzono, że w dniu 31 marca 2010 r. dokonano zapłaty łącznie za dwie faktury VAT wystawione przez tego samego kontrahenta w wysokości 9 296,16 zł, oraz kwotę tę ujęto w księgach Urzędu Miasta i Gminy Skaryszew, mimo że była ona o 1 000,10 zł wyższa niż wynikało z danych ujętych w tych fakturach. W trakcie kontroli Zastępca Burmistrza wystąpił do wykonawcy o zwrot dokonanej nadpłaty, która nie wpłynęła do UMiG Skaryszew do dnia zakończenia kontroli.

W ocenie NIK dokonanie zapłaty za dwie faktury VAT w wysokości wyższej niż wynikało z danych w nich ujętych, a także zaksięgowanie w systemie finansowo-księgowym Urzędu Miasta i Gminy danych niezgodnie z danymi wynikającymi z dowodów księgowych było działaniem nierzetelnym.

7. W wyniku badania skarg i wniosków stwierdzono, że w zakresie spraw dotyczących oświetlenia wpłynął tylko jeden wniosek. Kontrola wykazała, że Burmistrz Miasta i Gminy udzielił odpowiedzi na ten wniosek po 56 dniach od jego złożenia, tj. z opóźnieniem o 26 dni, w stosunku do terminu załatwiania wniosków, wynikającego z art. 244 §1 w powiązaniu z art. 237 §1 Kpa w sprawie terminu załatwiania wniosków, zgodnie z którym organ właściwy do załatwienia skarg i wniosków zobowiązany jest do ich załatwienia bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Opracowanie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.
2. Egzekwowanie od wykonawców obowiązków wynikających z zawartych nimi umów.
3. Wzmocnienie systemu kontroli formalno-rachunkowej oraz w zakresie wprowadzania danych do systemu finansowo-księgowego.
4. Wyeliminowanie przypadków nieterminowego udzielania odpowiedzi na wnoszone do Urzędu wnioski.

¹⁰ Umowy nr: RBI.341-4/09 z dnia 16 marca 2009 r., RPO.341-2/10 z dnia 16 marca 2010 r., RPO.271.51.3.2011 z dnia 21 marca 2011 r., RPO.271.81.4.2012.KZ z dnia 22 marca 2012 r.

¹¹ RPO.271.51.3.2011 z dnia 21 marca 2011 r., RPO.271.81.4.2012.KZ z dnia 22 marca 2012 r.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Burmistrza o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ustawy o NIK, przysługuje Panu Burmistrzowi, prawo zgłoszenia na piśmie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.